

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Cím: Háromszázezer tüdőbeteg van
Budapesten

Forrás: Magyarország

Bn

1924. 3. 20.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

G14.542

Hely

Idő

"1924"

Személy

Háromszázezer tüdőbeteg van Budapesten

— A Magyarország tudósítójától —

A háború követő évek legfélelmeesebb csapásáról, a *tüdővész rohamos terjedéséről* volt szó a Közegészségügyi Egyesület ma esti ülésén. Azok az adatok, amelyeket *Pekaniovich István dr.* egészségügyi tanácsos sorakoztatott egymás mellé előadásában, megdöbbentően tárják fel azt az elpalástolhatatlan tényt, hogy *Magyarországon ma nincs család, amely egészen mentes volna a tuberkulózistól.* Ez a betegség az egész világon együttjár a civilizáció fejlődésével és különösen a nagyvárosi ipari gócpontok kialakulásával (sőt újabban az eddigi immunis civilizálatlan népek közé is befészkelte magát és helybeli orvosok jelentései szerint különösen *Jáva és Szumátra* szigetén rohamosan terjed), de olyan aratása a halátnak, mint *Csonkamagyarországon, sehol sincs.* És a szomorú specialitás helyzetünkben az, hogy nem is az ipari munkásokra, hanem a földmivelő-népre esik a *gümőkórban elhalálozók országnrésze.* E két társadalmi réteghez az utolsó években szinte fantasztikus arányokban nő hozzá a *középosztály,* amelyet egyre rosszabbodó élelmézése és lakásminizériái kész prédául dobnak oda a tuberkulotikus fertőzésnek. A legkisebb veszteségek e téren a *zsidóságot* érik. Ez nem különleges magyar jelenség és főleg nem is gazdasági okokra vezetendő vissza: az egész világon, a keleti államokban is, ahol a zsidók piszkos és rossz lakásokban, zsufoltan és néha sanyaru anyagi viszonyok közt élnek, ugyanezt tapasztalták. Ennek magyarázata csak a zsidó faj századokon át kifejlődött nagyobb ellenállóképességében található. Az emberek ugyanis generációk során át hozzáedződnek a tuberkulózishoz; a magyarországi, sajnos, nagyon elmaradt a fajták e versenyében. Míg 1921-ben 19.000-en,

a múlt évben, 1923-ban, 25.000-en haltak meg gümőkórban Csonkamagyarországon. Ennek a számnak a közeljövőben még csak növekvése várható, mert a háborúból azok, akikben még csak bujkált a tüdőbaj, sokan a legkülönbözőbb betegségekkel tértek meg, amelyek tuberkulotikus jellege még csak ezután fog kialakulni.

A kép teljességéhez hozzátartozik az is, hogy nálunk hatóságok és közönség egészen szenttelenül nézik a tuberkulózis

terjedését. Budapestén még *vannak* megfelelő kórházak és tüdőbeteg gondozó intézetek, de vidéken teljesen sivár kép tárul szemünk elé. Mint az elnöklő *Gerlóczy* professor megjegyezte, a paraszt inkább eljön a fővárosba, hogy boát vagy prémesbundát vegyen a feleségének, de arra, hogy penészes, dohos lakását kijavítsa vagy apró ablakát helyett nagyobbakat csináltasson, már nem szán pénzt. *A tuberkulózis elleni küzdelem országos bizottsága* pedig, amely a forradalmak kitöréséig, úgy-ahogy iparkodott megszervezni a tüdővész elhárítását, azóta *nem működik.* Pénzügyi okok az ilyen nagyfontosságú szerv melőzését, ha az igazán aktív munkát végez, nem indokolhatják; az illetékesek nyilván azt gondolják, hogy nincs már rá szükség!!

Az előadás után *Végh János dr.* fővárosi tisztifőorvos szólalt fel, aki kijelentette, hogy az a kiütéses tifuszjárvány, amely *ez év* kezdete óta 23 áldozatot szedett Budapesten és amely a közönséget annyira megrémítette, nem ejti kétségbe: de annál inkább az, hogy *minden nap 6-7-en halnak meg tüdővészben,* vagy ha hozzávesszük a gümőkóros agyhártyagyulladásban elhalálozókat, *ez a szám átlag 15-re növekszik.* Minthogy pedig minden ilyen halálesetre 5 súlyos tuberkulotikus beteg és minden súlyos esetre mintegy 15 olyan esik, aki még csak a betegségek kifejlődési stádiumában van: *a fővárosban jelenleg körülbelül 300.000 ember szenved gümőkórban.* Ezek nagyrésze — hisz a tuberkulózis a szegények betegsége — nyomorultul, elhagyatva szenved, mert bizonyos idő múlva már a betegsegélyző pénztár sem utal ki segélyt.

A tisztifőorvos még megállapította a hatóságok tehetetlenségét a tuberkulózis terjedésével szemben. *Ha kötelezővé tennék a gyümőkóros esetek bejelentését,* akkor az az elemi feladat terbelné a hatóságokat, hogy legalább elkülönítsék ezeket a fertőző betegeket: de honnan vegyék ehhez a kórházakat és a felszerelést? A tisztifőorvos szerint ez csak a társadalom áldozatkészségétől várható.

Azt persze nem tette hozzá, hogy milyen döntő javulást eredményezne minden lépés, amelyet a kormány okos szociális törvényhozás inaugurálása vagy legfőképpen — örök refrain! — a lakáskérdés idejében való rendezése felé tennék!